

PROVINCIAAL
ONDERWIJS
VLAANDEREN

Provinciaal Onderwijs Vlaanderen

Doelenpakket
Vak 2DA - sport

2de graad SO
Dubbele finaliteit
Specifieke vorming

Uitgangspunten

Het pedagogisch project is de motor van het schooleigen curriculum

Het pedagogisch project van de school bepaalt welke accenten er worden gelegd en welke keuzes er worden gemaakt bij de opbouw van het schooleigen curriculum.

- **Eerste graad**
Het is de school die bepaalt welke eindtermen binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden. De lessen differentiatie worden ingevuld als een remediëring en een verdieping van onderdelen van de basisvorming (eindtermen) of als een verdieping in klassieke talen.
Aan de lessen van de basisopties-pakketten in het 2e jaar worden leerplandoelen van de POV leerplannen basisopties-pakketten gekoppeld.
- **Tweede/derde graad**
Het is de school die bepaalt welke onderwijsdoelen, ongeacht het eindtermen, cesuurdoelen, specifieke eindtermen of onderwijsdoelen (voor de onderdelen) van de beroepskwalificatie(s) betreft, binnen eenzelfde vak/vakkenclusters en binnen dezelfde onderwijstijd geïntegreerd worden aangeboden.

Leerplandoelen zijn minimumdoelen

Het leerplan legt minimumdoelen vast, die resulteren in een minimum aan kennis, inzichten, vaardigheden en attitudes die de leerlingen moeten bereiken. Een school bepaalt zelf wat ze bovenop deze minimumdoelen aan bod wil laten komen in de lessen. Ook de onderwijsmethode kiest de school zelf.

Het leerplan gebruikt de taxonomie van Bloom

Het beheersingsniveau van elk doel wordt gekoppeld aan de taxonomie van Bloom. Op die manier hanteren de leraren een gelijkaardig begrippenkader doorheen het leerplan van de basisvorming en de leerplannen van het specifieke gedeelte. Elk leerplandoel bestaat uit een competentiegerichte formulering van het doel waarbij het handelingswerkwoord evalueerbaar gedrag uitdrukt. De volgende handelingswerkwoorden, onderverdeeld in zes categorieën, komen voor:

- **Onthouden**
De leerling onthoudt het materiaal zoals het gepresenteerd is. Het gebruikte werkwoord is herkennen.
- **Begrijpen**
De leerling voegt iets toe aan kennis (een eigen voorbeeld geven), voert een bewerking uit op kennis (een logische conclusie afleiden) of legt verbanden tussen voorkennis en nieuwe kennis (een oorzaak-gevolg relatie geven). Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: aanvullen, beschrijven, bespreken, illustreren, relaties leggen tussen, onderbouwen, onderscheiden, ordenen, toelichten, verklaren, vergelijken, verwoorden, ...
- **Toepassen**
De leerling voert oefeningen uit of lost problemen op. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beheren, bepalen, berekenen, demonstreren, gebruiken, hanteren, handelen, herleiden, lokaliseren, oplossen, rekenen, gedrag stellen, toepassen, uitvoeren, uitwerken,

voorstellen, ...

- Analyseren

De leerling kan een geheel verdelen in onderdelen en bestuderen hoe de onderdelen aan elkaar en aan het geheel gerelateerd zijn en hoe ze elkaar beïnvloeden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: analyseren, benoemen, beschrijven, het geven van een redenering, onderscheiden, onderzoeken, ordenen, verwerken, verwoorden, ...

- Evalueren

De leerling kan een oordeel geven en dat oordeel onderbouwen aan de hand van criteria en standaarden. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: beargumenteren, beoordelen, bijsturen, evalueren, maken keuzes, reflecteren, ...

- Creëren

De leerling bedenkt een alternatieve hypothese of een eigen aanpak om een taak uit te voeren of maakt nieuwe, originele producten. Werkwoorden die gebruikt worden binnen dit beheersingsniveau zijn: produceren, zich creatief uitdrukken, ideeën genereren, creëren, ontwerpen, ...

Status van een leerplandoel

- AEE = aanbieden / evalueren / eindverantwoordelijke

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en heeft de verplichting om dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Ingeval een AEE leerplandoel aan meerdere leraren/vakken is toegekend zal iedere leraar/vak dit leerplandoel binnen de eigen vakspecifieke context aanbieden en evalueren.

- AE = aanbieden / evalueren

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit en komt samen met de eindverantwoordelijke(n) tot een gemeenschappelijke evaluatie van dit leerplandoel.

- A = aanbieden

De leraar van dit leerplandoel biedt het leerplandoel aan binnen het eigen vak/de activiteit met het oog op verankering van de kennis/vaardigheid/attitude zonder dit leerplandoel mee te nemen in de evaluatie. Evalueren kan enkel als de status van het leerplandoel in onderling overleg met de AEE verantwoordelijke wordt aangepast.

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP01

De leerlingen voeren slagsporten uit in verschillende omgevingen en omstandigheden, rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van slagsporten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP02

De leerlingen voeren balsporten uit in verschillende omgevingen en omstandigheden, rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van balsporten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP03

De leerlingen voeren dansante sporten uit in verschillende omgevingen en omstandigheden, rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van dansante sporten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP04

De leerlingen voeren 'urban sports' uit in verschillende omgevingen en omstandigheden, rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van 'urban sports'

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP05

De leerlingen voeren sportspelen uit in verschillende omgevingen en omstandigheden, rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van sportspelen

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP06

De leerlingen voeren watersporten uit rekening houdend met spelregels, technieken en tactieken.

Kennis

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van watersporten

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP07

De leerlingen passen de principes van veilig sporten, zowel preventief als curatief toe.

Kennis

Controleren van een veilige bewegomgeving
Principes van veilig sporten (preventief, curatief)
Veiligheidsregels voor personen en materiaal

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP08

De leerlingen verwerven inzicht in bewegings- en sportactiviteiten.

Kennis

Principes voor gezonde sportbeoefening
Relatie tussen beweging en gezondheid
Didactisch handelen bij sport-, bewegings- en spelactiviteiten

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP09

De leerlingen verwerven inzicht in de methodische opbouw van diverse bewegings- en sportactiviteiten.

Kennis

Diversiteit en omgang met diverse doelgroepen

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP10

De leerlingen lichten bewegings- en sportactiviteiten toe aan de hand van een stappenplan of een kijkwijzer.

Kennis

Basisveiligheidsregels

Spelregels, technieken en tactieken binnen een context van slagsporten, balsporten, dansante sporten, 'urban sports' en sportspelen

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP11

De leerlingen demonstreren bewegings- en sportactiviteiten aan de hand van een stappenplan of een kijkwijzer.

Kennis

Basisveiligheidsregels

Technieken voor bewegings- en sportactiviteiten - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP12

De leerlingen bereiden bewegings- en sportactiviteiten voor aan de hand van aangereikte pedagogisch-didactische principes.

Kennis

Didactisch handelen bij sport-, bewegings- en spelactiviteiten

Materiaal

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP13

De leerlingen voeren bewegings- en sportactiviteiten uit binnen een veilige leeromgeving aan de hand van aangereikte pedagogisch-didactische principes.

Kennis

Didactisch handelen bij sport-, bewegings- en spelactiviteiten

Materiaal

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP14

De leerlingen geven feedback bij het observeren van bewegings- en sportactiviteiten, aan de hand van aangereikte criteria.

Kennis

Feedback-methoden - *Pro*

Observatietechnieken - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie - Pro | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP15

De leerlingen hanteren gepast taalgebruik binnen bewegings- en sportactiviteiten rekening houdend met hun rol, de doelgroep en het vakjargon.

Kennis

Communicatietechnieken - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Specifieke beroepsgerichte competenties

SP16

De leerlingen passen EHBO toe in gesimuleerde nood- en ongevallensituaties.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC01

De leerlingen werken in een teamverband met aandacht voor de organisatiecultuur, communicatie en procedures.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC02

De leerlingen handelen kwaliteitsbewust.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC03

De leerlingen handelen economisch en duurzaam.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Generieke competenties

GEC04

De leerlingen handelen veilig, ergonomisch en hygiënisch.

Met inbegrip van context

Dit leerplandoel wordt in samenhang met een leerplandoel eigen aan de studierichting gerealiseerd.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Vakattitudes

VAT01

De leerlingen gaan respectvol om met anderen. ° (attitudinaal)

AEE: Leerplandoel specifieke vorming beroepskwalificatie | 2DA

Vakattitudes

VAT02

De leerlingen houden het werkoppervlak ordelijk en net. ° (attitudinaal)

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein biologie
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

SV08.05

De leerlingen leggen uit hoe de mens prikkels ontvangt en verwerkt met aandacht voor werking van zenuwen en hormonen.

Kennis

Soorten prikkels: inwendige en uitwendige prikkels - *Pro*

Receptoren bij de mens - *Pro*

Delen van het centrale zenuwstelsel: hersenen, ruggenmerg - *Pro*

Zenuwcel, synaps, impuls - *Pro*

Overdracht van informatie: impulsgeleiding, impulsoverdracht en hormonale signalen - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein biologie
Toegepaste fysiologie en anatomie van de mens

SV08.06

De leerlingen leggen uit dat beweging het resultaat is van een interactie tussen zenuw-, spier- en beenderstelsel.

Kennis

Reflex en gewilde beweging - *Pro*

Dwarsgestreepte en gladde spieren - *Pro*

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DO_DA

Wetenschapsdomein bewegingswetenschappen

Uitgebreide bewegingswetenschappen_Toegepaste bewegingswetenschappen

SV13.01

De leerlingen voeren in authentieke situaties bewegingsspecifieke competenties uit binnen het individuele, interactieve en ritmisch-expressieve bewegingsdomein op gevorderd niveau.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DO_DA

Wetenschapsdomein bewegingswetenschappen

Uitgebreide bewegingswetenschappen_Toegepaste bewegingswetenschappen

SV13.03

De leerlingen sturen uitvoeringen en beslissingen binnen verschillende bewegingsdomeinen bij.

Beheersingsniveau Bloom: evalueren

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DO_DA

Wetenschapsdomein bewegingswetenschappen

Uitgebreide bewegingswetenschappen_Toegepaste bewegingswetenschappen

SV13.04

De leerlingen beschrijven bij bewegingsactiviteiten het anatomisch, fysiologisch of biomechanisch functioneren.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DO_DA

Wetenschapsdomein bewegingswetenschappen

Uitgebreide bewegingswetenschappen_Toegepaste bewegingswetenschappen

SV13.05

De leerlingen passen principes van medisch verantwoord en veilig bewegen toe.

Beheersingsniveau Bloom: toepassen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein gedragswetenschappen
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

SV14.03

De leerlingen lichten determinanten van gezondheidsgedrag toe.

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

AEE: Leerplandoel specifieke vorming cesuurdoel | 2DA

Wetenschapsdomein gedragswetenschappen
Toegepaste gedragswetenschappen: psychologie

SV14.04

De leerlingen lichten de fysieke, cognitieve en socio-emotionele ontwikkeling doorheen de levensloopfasen toe.

Kennis

Fysieke ontwikkeling: (senso)motorische ontwikkeling

Cognitieve ontwikkeling: van sensomotorisch tot formeel-operationeel denken

Morele ontwikkeling

Socio-emotionele ontwikkeling: hechting en identiteit

Beheersingsniveau Bloom: begrijpen

